

[Elmquist.]

blev gjort gældende, nemlig justitsministeren, det ville komme an på, om han ville give dem lov til at få ejendommene eller ej. Hvis justitsministeren siger ja, så får de ejendommene. Det kan udmærket godt være, at den justitsminister, der sidder i dag, ville sige nej til den erhvervelse, men det kan lige så godt være, at en anden justitsminister om et år ville sige ja i et lignende tilfælde. Efter dette lovforslag gives der ubetinget suverænitet til justitsministeren uden angivelse af nogen som helst retningslinie for afgørelsen, og det er det, der er det forkerte. Jeg indrømmer justitsministeren, at det er vanskeligt at finde retningslinierne, men vi må anstrenge os for at finde dem, for ellers kan justitsministre til forskellige tider administrere lige stik modsat hinanden. Ifølge dette lovforslag gives der ikke ministeren noget som helst påbud om at sige nej med hensyn til de to ejendomme, der overgik til de holstenske arvtagere. Han kan sige ja, og han kan sige nej, han har fuldstændig frihed til at gøre, hvad han vil. Derfor synes jeg, man må se at finde direktiver, hvorefter justitsministeren skal gå frem.

Må jeg så sige til den højtærede justitsminister, at jeg vil meget nødig have sagt mig på, at jeg er gået hårdt i rette med udvalget. Det var aldeles ikke min hensigt. Jeg sagde, at udvalget havde fået denne meget vanskelige opgave, som vi havde drøftet i ministeriet, navnlig med hensyn til aktieselskaber, hvordan man skulle få en begrænsning, så at loven ikke skulle medføre for store besværligheder for administrationen, for borgerne og specielt for aktieselskaberne. Den opgave havde udvalget fået, og jeg sagde, at den opgave syntes jeg ikke udvalget havde løst på tilfredsstillende måde. Det har nemlig puttet de aktieselskaber, som har ihændehavepapirer, i en pulje og sagt: alle de aktieselskaber skal have tilladelse. Det er det, der vil medføre en ganske urimelig administration. Tænk Dem, at alle de danske selskaber, der har ihændehaveaktier, hver gang de skal købe en arbejderbolig eller et stykke jord, skal gå til justitsministeriet og have tilladelse. Det vil selvfølgelig give justitsministeriet et meget stort arbejde. I justitsministeriet skal man kigge på sagerne, og de skal drøftes i de forskellige afdelinger for at ende hos departementschefen eller hos justitsministeren til endelig afgørelse. Det er det, jeg finder ganske urimeligt, at sætte dette apparat i gang, fordi et aktieselskab

skal købe en arbejderbolig eller en parcel. Men altså, jeg gik ikke hårdt i rette med udvalget. Jeg selv har ikke kunnet finde de vises sten, jeg har ikke noget at bebrejde udvalget, jeg siger bare, at det har ikke fundet nogen tilfredsstillende løsning.

Der er ingen grund til at komme nærmere ind på enkeltheder. Jeg vil kun til slut bringe justitsministeren en tak, fordi han har fremsat lovforslaget i dette høje ting. Jeg synes, det er helt rigtigt, at justitsministeren har fremsat det, jeg synes, det må være en konsekvens af, hvad jeg i sin tid foretog mig, en konsekvens af, at vi dengang nedsatte et udvalg. Derfor siger jeg ham tak, og navnlig vil jeg takke ministeren, fordi han har fremsat lovforslaget her. Jeg synes, det er klogt af ham, fordi en så vanskelig opgave som denne naturligvis først og fremmest vil have mulighed for at blive løst, når den bliver behandlet i det prøvende, regulerende og overvejende ting.

P. N. Petersen (Røje): Den højtærede justitsminister var ikke rigtig tilfreds med, at jeg havde brugt udtrykket „bemyndigelseslov“ i det foreliggende tilfælde, idet ministeren henviste til, at det var regeringen og lovgivningsmagten, der gennemførte lovene, og så skulle det være administrationen, der førte dem ud i det praktiske liv. Deri har justitsministeren også ret under en bestemt forudsætning. Efter min opfattelse burde der i hvert fald være den forudsætning, at samtidig med at lovforslaget bliver gennemført, skal det også klart fremgå af det, hvilken retningslinie ministeren skal følge i administrationen. Det er en sådan retningslinie, jeg savner, og det var derfor, jeg var så frimodig at betjene mig af udtrykket „en bemyndigelseslov“.

Malchau: Der blev bl. a. nævnt de store godser her i landet, som ejes af udlændinge, navnlig tyskere, og det blev sagt, at disse ejere har opført sig mindre korrekt under besættelsen, og at man derfor — det kan jeg også tiltræde — ikke har meget tilovers for disse folk og ikke har medlidenhed med dem. Men det er også rigtigt, som det ærede medlem hr. Elmquist sagde, at det er ikke gjort med denne lov alene. Derved hindrer man hverken, at de pågældende beholder deres ejendom, eller at deres ejendom ved arv overgår til deres tyske pårørende. Det afhænger, som det blev sagt, af en eneste mand, justitsministeren, som får bemyndigelse til at sige ja eller nej, idet